

Latwefchu Amise.

54. gadagabjums.

Nr. 31.

Trefchdeenâ, 30. Juli (11. August).

1875.

Redakteera adrese: Pastor Safranowicz, Luttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Besthorn t. (Reyher) grabmatu kohde Jelgawâ.

Rahditajs: No celfchsemehm. No ahrsemehm. Bisjaunatohs finas. Labbari-
schana nefs auglûs. Labibas pfauschanas loika. Urbildas. Sludina-
schanas.

No celfchsemehm.

Muhfu Kungs un Keisars ar wifu Keisara namu 11. August eeschoht no Pehtermuischas us Zarflo-Selas pili dshwoht. Augustâ beigâs brauks par Mastawu us Krimu.

Is **Sohdu** pagasta. Semlohepeju zeribas us labu gadu ir wehja! Pawafari wisi preezajahs us bagatu gadu, bet tagad ir zeribas isphostitas no faufuma, jo lâ pehz wafaras swehtkeem to peekideen labi nolija, tâ ne-efam ari labu leetu dabujuschu. Preeksch pahri nedelahm nolija, bet tas isschuwuschajai semei wehl nebij deesgan. Wafarejs lohti knaps! Gandrihs nekur newar labus meeschus jeb ausas eeraudsiht. — Lini, kas pehz wafaras swehtkeem fehti; ir zaur zaurim labi, bet ja drihsamâ nebuhs leetus, tad ari us teem newisai leela zeriba, jo paliks no faufuma ihfi; no teem lineem, kas preeksch wafaras swehtkeem fehti, nau gandrihs nelas; guschnas un peenes ween. Wini tapa pawafari no tahm tâ fauktajahm „lauku blufahm“ bahrgi peemelleti un tas masums, kas wehl palika, ir tagad leelaja faufumâ pawisam pasudis. Rudsi un kweeschi ir mums gohds Deewam itin labi, un zeramâ, ka ari rascha laba buhs. Seena un abbolina bij Deewa swehtiba, bij gandrihs diwi reises til dauds lâ pehrn un faufaja laikâ warejahm lohti labi fanemt. S—ks.

Ari ap **Kuldigu** us daschahm muischahm jau lohpu mehriis rahdijeis un lohti beede laudis. Zif ahtri ta sehrga ari zilwekeem peelihp, kad tee nau deesgan usmanigi ap apslimufcheem lohpeem darbodamees, to ari tur jau peeredsejuschu. Dstidam par weenu fainneezi, kas til til nau zaur to sawu dshwibu pasaudejusi un tapat wehl par ziteem. Lai Deews dohd, ka lohpu ahrstehm un muischu- un pagastu polizejahm isdohtohs sehrgu nowaldiht!

Gaiku skohlas namâ 1. August tiks skohlotaju konferenze notureta.

No **Rihgas**. Mums leelpilsehtneekkeem schihâ wafaras faufums grubti panefams. Zaur leeleem lohgeem faules karsti stari istabâs gabdamees zilwekus zepina lâ pukus treipuhsi un swihdina, ka dascham sweedri nopil pa matu galeem. Deenâs no faules tâ isfutinati eimam wafarâ Wehrmana dahrsâ spaazeretees un pakrehslâ atdsifinatees, bet tē atkal putekki lâ dshwâs mahkuls pa muti un nahsihm grib lihst paschâs plauschâs. Fantehne jeb lezaka gan uhdeni augstu gaisâ spridsina, bet tee kristala starini newar apriht wifus puteklus. Labi teem, kas juhrmalâ waj us laukeem satumâs; mehâ sawus

pilsehta satumu puschlinus newaram skaidri redseht, jo putekki grausch azis. Muhfu mihtee satee maurini no faules karstuma isklatuschi un rudi palikuschi. Jaunee lohziini, kas gar eelu malahm un us plazischeem lâ meijas pilsehtu puschko, stahw truhwigi, farinus nokabruschi. Kâ rahdahs, tad behrsini pawafarâ pirmee smarschotaji, wismasak war iszeest faufumu. Teem daudseem lapas pawisam dseltenas, jau fahf nobirt lâ Oktoberi. 14. Juli eepuhtha auffsâ wehisch; kas gan puteklus azis greesa, gan ar mescha deguma duhmeem pilsehtu apkuhpinaja. 17. Juli grubsi mahkuli kahpa us augschu, kas ap wafaru papreeksch kahdus 1,000,000 krusas graudinus nobirdinajuschu, pehz drusku leetus nolihnajuschu nogreeshâs Rihgai garam, duzinadami un waramihkni rahdidami. Berejam, ka muhs drihs brangs leetus apmeklehs.

Fr. M.

No **Kauger** zeema juhrmales sino, ka weens Englaudeeschu damskugis ohgles wesdams us Rihgu, ir miglas laikâ no zela nomaldijeis un pret Kaugereem fellsâ usfrehjis un afminis tâ eekihlejees, ka pats wais newareja walâ kluht. No Rihgas tila damskugi atsinoti, un 5 gabali juhdshâs preekschâ, bet lâ nespehja tâ nespehja eegrimuscho iszelt. Zeram, ka nu jau buhs ispestihts. Wezi laudis nostahsta, ka preeksch fen gadeem Rihgas kaufmani pee leelupes fenaka ceteka juhra leelus afminus nogremdejuschi, lai andeles zeksch us Jelgawu tohp aisslohdsihts un wisi dohdahs us Rihgu. Tagad nu pustukstosch gadu wehlah schee paschi afmini atreebjahs pee kuga, kas sawu prezi gribeja us Rihgu west.

No **Pehterburgas** raksta, ka tur scho wafar ar kugeem ir til dauds labibas iswests us ahrsemehm, ka wehl neweenu gadu, pee 6 milioni maifu.

— Juni mehnesi pa wifu Kreewu walsti ir atkal bijuschu 2255 uguns grehki, kas padarija skahdi no wisumas 11 milioni rubtu.

Us **Kaspijas** juhras schogad ar rohnu medischanu lohti labi weizees; buhschoht atkal schogad kahdi 150 tuhst. rohni nomediti.

No **Pehterburgas**. Kara ministers esohht eeriktejis preeksch armijas ehdamu leetu magasinas, kahdas waretu ihpaschi dereht kara laikos. Efoht nogudrohts ari meera laikos tureht gatawas ehdamas leetas, kas tâ fataisitas, ka war labi ilgi frischas turetees. Ihpascha beedriba ir usnehmufees wifas tahs leetas sagatawoht un zeel peeprasa, katrâ laikâ skapeht. Lai nelas ne-eeetu pohsta, tad no schihm ehdeenu krahtuwehm dohs katram saldatam pa 2 lihds 3 porzijahm, tâ ka gada laikâ tahs wegas tiks apehstas un pret jaunahm ismainitas. Tahda porzija, ko saldatâ sawâ ranizâ warehs eelikt, makshâs

pee 8 kap. Lai fabriki, kur ehdamahs leetas fataifihš, buhš wirfneeki klah, kas us to luhkohš, ka wiš pareiši tohp isdarihtš. Lai magasina waretu eetaifitees, efoht jau preefšch schihš wafaras un rudena pušmilions porziju apstelleti.

No **Pleskawas** gubernas. Rahds wahzu semkohpiš, kas ilgaku laiku Pleskawas gubernā bijis, usraksta Behterburgas w. awišes fawas dohmas, kahda labklahšchanahš waretu pee Pleskawas semneekem buht, kad tee tikli semkohpiju buhtu. Kas tur wehl efoht par ne-apklohtem klaijumeem! Zil nekahr-tiga wehl efoht wiša laukfaimneežiba! Ar grahmatu mahzi-bahm ween nemas nespehšchoht tohs kaudis labakā zelā eegreest, tur waijagoht gudroht, ka derigas preefšchšihmes tohp dšihwē preefšch ozihm stahditas. Wīnšch zet par prohwi preefšchā Wahzemes Libneburgas klaijumus, kas nezil gadus atpakat bij pliki smilšchu kalni, bes mescheem, no mehja isschaudeti un knapi spehja aitahm doht ko pakrimst. Un lai eimoht tagad tur usluhoht to kauschu turibu un krahšchāu lauku satumu! Un kā tas wiš nahjis? Krohna muišchu pahrwaldiba ta pirma gahja us sawahm muišchahm ar labu preefšchšihmi pa preefšchu; bet wišspehzigaki zitadā zelā greesa wišu dšihwi ta sawstarpiga semkohpiju sabeedrošchanahš, kas ar saweenotem mantas un prahta spehkeem swehtibas straumites kā is akas us katuru stuhriti aistežinaja. Veelgruntineekem peebedrojahš masaki faimneeki un žitš žitu pakat wilkdams dšinahš wiš us preefšchu. No beedribas pufes gahdaja par pludinaschanahm un mehšlošchanahm un fur weens faimneeks bij sawā wirtschafstē jaunu kohpšchanu peenehmis, tur tas dereja wišsem, zeemineem par pamubinataju, to pašchu pakat dariht. Kohpu platschi tika isšchirti, istaišiti gabališawesti kohpā, klaijumi ruhtēs eedaliti, fur wiš fahka sawas sehjas pehz nogudrotas rindas seht un strahdaht, semkohpiju škohlas zehlahš, augtu kohki tika zaur beedribu faimneekem apgahdati, mašchines pirktas, isihretas un pahrdohstas, waišlas lohpi apgahdati, kahdi katrā gabalā bij tee derigakee. Beedriba dabuja no waldišchanas ilgadus kahdus 6 tuhšt. dahlderu un pati gahdaja par 4000 d. un ar šcho naudu nezil gaddš pahrwahrtija 204 kwadrat juhdšes par augligu semes gabalu, fur 300 tuhšt. žilweki nahja pee turibas un bagatibas. Tahlak par šcho leetu runadams rakšitajš dohd sawus padohmus, kā tahdu pat jaukumu waretu ari pee Pleskawas laudihm peeredseht, kad gudrakee un spehzigakee us šcho leetu rohlas pee darba liktu, ka seme tohp labak un dšital isstrahdata. Us to waijog labaku lauku rihku. Tautu kulturas stahwoklis tohp mehrihtš pehz tam, žil katra seepju isbruhke; bet war it labi ari spreest pehz dšelsš isbruhšechanas, ko tautas dšihwe wehrtā. Nahš mašchines klah, radisees labaki lauft, ganibas, lohpi, mahjas un semkohpiš buhš žitahds wihš un wiša gubernā buhš no žitada waiga.

Kreemu kara flotē pawisam ir 29 brunu kugi un 196 žiti kugi ar 521 leelajeem gabaleem, 3800 wirfneekem un 24^{1/2} tuhštostsch saldateem. — **Kara ministerija** grib par to gahdaht, ka kreemu saldatu ranizas tohp weeglakas taišitas, lihds šchim tahš ir wišumas 8 mahržinas smagakakas kā pee žitahm armijahm Siropā.

Odesā weens kantora kungs isgahjušchu seemu bij eepiržis 300 tuhštostchi ischetwertu (ischetwertš ir 8 puhri) labibas pa 8 rubki par ischetwertu, tagad, fur labiba žirgū kahpuš, ir pahrdewis ischetwertu par 11^{1/2} rubki un zaur to weenu andeli wairak kā 1 misionu rubku eebahšis kulē.

Kronstatē 1. Žuli pahrbrauja mahjā kreemu kara kugiš „Bogatir,” kas wejelus 4 gadus braukaja pa tahlahm juh-

rahm. No Kronstatē wīnšch bij brauzis us Englantī, tad Seemel-Ameriku un Deenwidus-Ameriku, no turenēs us Afrikas deenwišcheem, us Rihnas un Japanas krašteem; ilgaku laiku wīnšch pabija klusajā ozeanā pee Riht-Sibirijas krašteem un šchini gadā pahrbrauja mahjā. Pa wišu garu žetu kugiš ir nobrauzis pee 67 tuhštostchi juhras juhdšchu.

Ari no **Pinnu** semes sino, ka tur leels karstums, trihs nedelās ne-efoht ne rafina lijusi, tā ka sahle wišur isdšeltežusi; daudš weetās mešchi deg, ap Wiborgu jau 1^{1/2} nedelās, ka mešchi degoht un ar saweem duhmu mahkuteem pildoht wišu gaisu.

No **Rijewas** raksta, ka pret pilsehtu Dnepras upe efoht stipri iskaltusi, tā ka weetu weetahm fenakee dšilumi ir par fahlahm pahrwahrtušchees; zaur šcho leelu faufumu un dumbraju schuhšchanu rahdotees deesgan newefeligs gaisš, ihpašchi behrni stipri šlimojoht un daudsi ari apmirstoht.

No **Krimas** falas wehl arweenu daschi Tatari eimoht prohjam us Turku semi; lai waretu šklaidri issinaht, kapehž tee dohdahš prohjam, un tohs žitadā prahta dabuht, tapehž waldišchana efoht turp nosuhtijusi polizejas direktoru Koragowšku.

Kersonas gubernā ar laukeem stahw behdigi, ari šiseni ir rahdijušchees.

Sewastopolā 13. Žuli rihša agrumā pahri azumirklus ir semes trihžechana bijusi.

Katrinopolawas gubernā, fur ari rahdahš behdigs gads, us turenēs gubernatora preefšchā lišchānu semstiba ir nospreduš par 50 tuhšt. rubk. uspirkt rudens sehflu, lai lauki nepaleek ne-apsehti.

Kalugas gubernā seemas lauki bij wideži, seena efoht pus til daudš kā pehrn, žilweki un lohpi stipri šlimo.

Rišchni Nowgorodas gub. bij leetus deesgan, lauki tur stahw labi; daschšs zeemšs lohpu mehriš plohsijahš.

Orenburgas gubernā netruhka leetus un lauki ir labi, 40 fahdšchās bij lohpu mehriš un 40š žirgi guleja cenahšchus.

No ahrsemehm.

Berlines awišes raksta, ka katoku biškapi taišotees meerus dereht ar waldišchānu un pasemotees apakšch winas likumeem, bet ihši to wehl newar redseht.

Wahzu krohna prinžis ari šchogad atkal saweem behrneem jo jauku preeku darijis, ka us masahš prinžeses dšimschānas deenu isrihkojis behrnu swehtkus, fur škohlas behrni un nabagu behrni is bahrinu nameem tika sa-aižinati un pameeloti un wišadās behrnu spehlēs islustedamees kohpā ar printšcha behrneem šcho deenu pawadija. Nabagu behrneem turpmakā muhšchā schahdas deeninas paleek dahrgā peeminā un atgahdina teem tahš faites, kas augšus un semus saweeno un ar sawu spohschumu apsehti žilweku muhšcha deenas.

Bruhšchšs netahlu no Militšchkas nesen weefulš eekritis kahdā dihki un gandrihš wišu uhdeni sagreesiš gaisā un til spehžigi šchklaidijis pret netahlo dšelsžela dambi, ka bij leels darbs to atkal šakohpt.

No **Mainzas** raksta, ka tur šchinis deenās leels pulks špahnotu škudru usnahjis, kas pa eelahm un ap nameem beesum beesi ischumoht.

Kenigsbergā nupat atkal 2 kumediinu rahditaji pee sawa pahrgahwiga darba sawu dšihwibu pasaudeja. Bij us 8 afes augstumā tauwa gaisā isstepta un pa šcho tauwu gahja weens no kumedianteem wehl ohtru beedru us saweem pležeem jahšchu nesdams. Bij gabalīnu pagahjušchi, tē manija, ka tauwa fahk lihgotees, jo weens no gala stabeem, fur tauwa bij pee-

feeta, nebij deesgan semê nostiprinahts un druzjin kusteja; wehl azumirkliis un reds kumediantus welamees semê; jahjeis kridams faker ar rohku tauwu, bet tai paschâ azumirkli ker beedris garam kridams wiram ais lahjas un norauj lihds, tâ ka abi nostreen semê, weens us weetas beigts un ohtris wehl druzjin dsihws.

Englantes weetneeks Douglas atraktijis, ka winsch ir ar leelu gohdibu fanemts pee Birmas kehnina Indijâ. Gribam tē lastajeem apraktiht, kâ tur tahds kehninsch sawus weesus usnem. Douglas no Birmeeschu augstmaneem pawadihts eegahja kehnina leelajâ sahlê, kur grihdas bija ar dahrgem dekeem isflahtas un gaidija us to brihdi, kur kehninsch nahks. Tē isdsirda pa wisu pili musiki atflanam un selta durwis atwehrahs un kehninsch eenahja nolihziis sem sawu swarigo selta uswalku un galwas krohna nastas. Til ko bij apsehdees, tē preesteri ussahka dseedaht flawas dseesmu, kurâ apdseedaja kehnina gohda wahrduis, wina flawenus darbus un tikumus, ar ko winsch sawus pawalstneekus aplaimo. Tad nahja sekreteeris un lasija preekschâ to no Indijas waldineeka atfuhritu grahmatu un kahdas dahwanas tohp kehninkam suhtitas. Tad kehninsch zaur tulku farunajahs ar sawu weesi: „Ro kehninene dara un ko wiras augsta familija?“ Abilda: „Wisi ir wefeli.“ Zil ilgi Zuhb bijahz zelâ?“ „15 deenas.“ „Kâ scho-gad pee Zums ar laukeem stahw? Waj augligs leetus ir bijis? Waj laudis ir meerigi un laimigi?“ „Lauki stahw labi, audfeligs leetus ir bijis un laudis ir meerâ un laimigi.“ Nu pasneedsa kehnina dahwanas Duglasam, selta bilerus, sohbinu ar selta isliktu maksti, un sihda drehbes. Apfweizinaschana nu bij beigusees, kehninsch gahja atkal pa sawahm durwihm ahra un weesis lihds ar leelmaneem lahpa sawds elefantos un gahja us Englandeeschu kohrteli.

No **Spanijas** raksta atkal no abahm pusehm par uswareschanahm, bet tahdas leetas jau ir tik tohti parastas, ka ne-weens to ne-eewehro. Zil stipri Don Karlos wehl arweenu zere. Spanijâ par kehninu eetikt, to israhda kahda grahmata, ko winsch pee kehnina Alfonso nupat suhtijis un kas tâ skan: „Mans mihlais kusens, Alfonso! Es tewi tâ usrunaju, kaut gan man us kara lauka pret tewi jakaro, tu tomehr esi no Burbonu ziltis. Es tewim rakstu scho grahmatu, jo es newaru bes sahpehm to redseht, ka tu, Spanijas prinziis un kristigis zilweks buhdams tâ dari, ka wehl nedarija ne tas atnahkschais Italijas prinziis, ne republikas waldiba, bet tewi sflubina us schahdeem darbeem tee paschi padohma deweji, kas tawu nelaimigu mahti nelaimê eegrubda. Kas tewim ir us-tizigis draugs, tam janoskumst redsoht, ka tawâ wahrda leelu pohstu sehj un tewi bendu rindâ nostahda. Kâ kehninsch un muhsu zilts galwa Spanijâ man tew ir jafaka, ka tu sawu wahrdu apgahni un Spanijai kaunu dari. Tawi padohma deweji tewi peewil, tew uswareschanaes zeribu sirdi stahdidami. Tâ tu muhs nepahrwarefi. Zaur tahdeem darbeem augs malu malâs muhsu pulki. Tas wehl nau redsehts, ka Spaneeschi likjees isbeedetees. Neweenâ karâ wehl nau tahdi breefsmu darbi dsirdeti, kahdi sem tawa wahrda noteek. Tu pats nespehtu ar aultu sirdi tohs redseht. Dauds tuhktoschi familijas ir besdeewigi is sawas dsimtenes isdsihtas, atraitnes un masi behrnini ar asmainahm kahjahm tiklo spehj pawilktees pa laukeem un mahzahs nolahdeht tawu wahrdu; firmgalwji, flimi un nelaimigi nahk pee mums un lihds paspahni un maises kumosu, ko tawi kalpi teem atrahwuschji. Tu esi noschelojams zilweks, jo tu dohma, ka tew tâ jadara, lai tu waretu laizinu sawam pulkam par galwu

bucht. Es esmu nahzis buht par kehninu wisai Spanijai, es tawas partijas laudihm lauju sawas rohbeschâs meerâ dsihwoht sem likumu paspahnes. Kapehiz tu mani dsen us atmalka, schanu? Kad ne wairak, tad peemini jel to, ka tu esi Spaneesch un ka tas newar buht, ka tawâ wahrda dara sahdsibas-laupischanas un to tehwu semi saplohfa, kas muhschigi warmahzibai preti stahwehs. Us kara lauka stahwedams kâ swabads tautas wadonis es tew, Alfonso, faku, ka es ustizu sawai Spanijai, ta newar zaur schahdeem tahdeem usnahzejem pohstâ krist; til dauds sirdigi Spaneeschi, kas preeksch manis karo, apgalwo man, ka galâ panahkschu uswareschane. Bet kas ar tewi notiks, kad tu manam padohmam neklausifi un azis gaismai ne-atwehrfi, sawam sirds balsam neklausifi? Peemini, ka Deews duhs tas sohgis, peemini, ka tawu wahrdu wehsture peeminehs, peemini to tehwseni, muhsu wisu mahti!

Taws tewi mihlodams kusens Karlos.“

Wisjaunokahs sinas.

No **Kaugereem** raksta, ka 21. Juli tas eegrimuschais fugis ir gan iswilktis un us Bolderaju aisiwiltis. Tee 4 iswilzeju fugi par sawu darbu esohht dabujuschji makfas pee 15 tuhkt. r.

Tas leelais winnestis (200 tuhkt. rublu) pee beidsamahs usdewu biketu islohseschanaes 1. Juli esohht kritis us maseem behrneem, prohti nelaika sehweksohzinu fabrikanta Kullina mantineekeem Wjattas pilsehtâ. Dhtreis jau leelais winnestis nahk us Wjattas pilsehtu.

Behterburgâ senata teefas preekschâ bij 8 dumpineeki, kas usmuftinadamas runas un netillus rakstus laudis isnehfadami, bij zitus us dumpi pret waldischanu wedinajuschji. Pee isklau-sinashanaes atrada, ka dauds ziti bij lihds eewaldsinati. Senata spreedums bij: 2 wainigi studenti un 2 birgeki nahk us 16 gadi pee zeetuma darba, 1 studentis us 6 deenas un 1 us 10 deenas zeetumâ.

Pohlôs Pultusk pilsehts pa leelafai dakai nodedsis. Uguns plohshjahs zauras 3 deenas. Gadus atpatak schis pats pilsehts, ko toreis par „Tust“ sauza zaur uhdens pluhdeem tifa pa pusei ainesis, tagad nu uguns sawu pohstu atnesis. S.

Labdarischanas nefs auglus.

Wina nelaika gaspascha tam til weenu meitinu, maso Marijinu, kâ dahrgu peemianu bij atstahjusi, tadeht scho sawu weenigu behrnu ari tas til tohti mihfoja un ar leelu ruhpestibu to audsinaja. Tehwam ari bija tas preeks to redseht, ka Marijina ari peenehmahs wisaddes labos tikumos un rahdija deewabijigu un mihligu sirdi.

„Tad tikai kahdus dahlderus taws tehws Jamesam parahdâ? Waj winsch zitam neweenam nau parahdâ?“

„Zil man sinams,“ Zahnits atbildeja, „gan nau, jo kas til nabageem laudihm, kâ meh, ko tapinahs?“

Katmerfena kungs gahja sahnkambari un tur no schuhplahdes ko isnehmis atkal atnahja. Tad pasauza sulaini un usdewa tam eet lihds ar puifenu un isklau-sinahht, waj wis tâ ir, kâ sehns teizis. Tad fazija: schê ir 20 dahlderu, ainesis tohs ta puifena tehwm, un faki, lai winsch aismalka sawu parahdu un lai preeksch flimas mahtes apgahda mihkstu gukas weetinu, ari dakteri un sahles un to zitu, kas wehl atliktu, lai tehre pehiz sawas wajadshbas. Kad grib, lai tehws wehl atnahk, es redseschu, warbucht ari us preekschu wehl tam wareschu lihdsseht, jeb darbu doht, ka war ko nopelniht.“

Zahnitis kà apmahnihts nespehja ne wahrdu isteitt un ap-
kampa wina zelus un wina rohku skuhpstija to ar dauds patei-
zibas asarahn flazinadams. Deews lai jums to bagatigi at-
maks, ka juhs man un manus nelaimigus wezakus glahbuschi.
Sulainis ar puisenu gahja.

Marijina atwadidamahs tam wehl peekohdinaja, lai ne-ais-
mirstoht atkal atnahkt, tiklibd ka tam pascham jeb wina we-
zakeem kas truhkstoht. Wehl reis Katmersena lunga rohku
skuhpsidams, dewahs winsch kà ar spahrneem prohjam, ka
sulainis to tik ko wareja panahkt.

„Schim sehnam ir pateiziga un deewabijiga firds,“ Kat-
mersens fazija, kad Zahnits bij prohjam aisgahjis. „Redse-
schu, kà joprohjam preeksch wina wareschu gahdaht. Behz is-
skata rahdahs, ka Deews winu ar gaischu prahnu un labeem
tikumeem apdahwinajis.“

III.

Kad temi uf launu fahrdina, tad neklausj.

Kamehrt Zahnitis ubagodams un issalzis pa eelahm tekaja,
sehdeja wina tehws pee flimahs mahtes gutu weetas un pah-
dohmaja sawu behdigu likteni. Masa zeriba winam bija uf
Zahnischa ubagoschanu, jo winsch it labi sinaja, ka leelalais
puls no luhdsejeem atgainajahs. Tadeht ari wairs ne-eedroh-
schinajahs ne zereht, bet bij stipri pahrleezinahs, ka winam
ar seewu un behrnu pohsta janogrimstoht, eekam pahris deenu
buh pagahjuschas. Jau tauns gars pee wina noskumuschas
un ismischas firds stipri klauweja. Kahrdinadams tas wina
garam rahdija to leelu bagatibu pee dascha warena kaimina,
winam lifahs it weegla leeta, kahdu datu no tahs preeksch few
panemt. „Kas mani gan war kaweht“ winsch dohmaja,
„nakts ir tumscha, ismischana dohd spehku. Bads un pohsts
ir stipri palihgi, kad durwis reis ja-uslansch un par muhreem
jakahpj, loi waretu sawu tuwaka mantu laupiht. Bagatais
jau ari mas ko no tam manihs un tew, seewai un behrnam
buh palihdsehst.“ — „Bet uf kahdu wihst?“ wina skaidra
firdsapstinaschana atkal waizaja. „Waj nau labaki mirstamu
meesu atstahkt un nemirstamu dwehsefi glahbt? Waj nau labaki
pazeeschana laizigas behdas un krusstu nest, kad tik muhschigu
debes preeku eemanto? Ne, ne! atkapees sahntan, un tu,
mihlais kungs Jesus, paleez pee man un stiprini zaur tawu
garu manu noguruschu dwehsefi.“

Ar schahdahm dohmahm winsch nopuhlejahs laudamees,
libd wakars un tumsa usnahja. Tagad wina flima seewina
azis atdarijust nemeerigi sawa gulas weeta wahrtijahs un ar
lehnu balsi it kà wehl eeksch meega prafija: „man gribahs
ehst!“ schee wahrdi nelaimigo wihru it kà pehrkons dsili firdi
fatrihzinaja. Wina waimanas nu pilnigi usmohdinaja wina
flimu seewu, kura isbijusees noprata, kahdas firds sahpes
schee pahrs wahrdi winas wihram padarijuschji.

Satrufusees wina fazija „es runaju tik sawnodama.“

„Al ja, bet eeksch scheem sawneem ir dsila pateesiba,“ wi-
nas wihrs atbildeja smagi nopuhsdamees. Kahda stunda wa-
reja buht aistezejusi dsila klusumà, te flima mahte waizaja pehz
sawa dehla. Dahwid ar ihseem wahrdeem isteiza, kur Zah-
nitis aisgahjis un tad atkal dsilas dohmàs nogrima. Jau
taunas dohmas no jauna tam atkal usmahzahs winu fahrdina-
damas un kaira nopuhshanahs no flimneezes tahs wehl wai-
roja. Dahwid nomanija, ka nespehshohi no tahm taunahm
dohmahm atkautees un tadeht uszehlees ar waru gribeja no
tahm atkautees.

„Waj tu ari mani gribe atstahkt?“ flimneeze schelodamees
jautaja, kad redseja, ka Dahwid pee durwihm gahja.

„Ne, ne, es temi ne-atstahschu, neds ari no Deewa atstah-
schu,“ winsch atbildeja. „Es gribeju tik uf eelu drusku is-
eet, man schè tik karsti un bailigi schini tufschà kambari.“

„Al Dahwid, Dahwid, waj tu ne-efi taunas dohmas
fawà firdi eenehmis?“ flimneeze behdigi waizaja sawa wihra
nemeeribu nomanidama. „Ne, teescham ne!“ Dahwid sa-
zija. „Taisribu fakoht, taunums gan jau gandriht manu
firdi pahwareja, bet Deews schini fahrdinaschanas stunda
man nau atstahjis, kà ka es taunas dohmas pahmareju un
zeeti esmu apnehmees, uf Wina pasautees un sawas behdas
un grubtà likteni wifai Wiram nodohtees.“

Tik ko Dahwid schohs wahrdu bij isrunajis, winsch dsir-
deja, ka kahds ar ahtreem fohsteem istabas durwihm tuwojahs,
dehliis no durwihm tapa atstumts un Zahnitis ahtri istabà
eenahja. „Mihli wezaki, preezajtees libd ar manim,“ winsch
aisklusis eesauzahs. „Deews muhs ir glahbis un manu
eeschanu swehtijis. Sulainis eenahja namà un redsedams
wisu kà esam, kà teikts, nodewa to naudun un aisgahja ahtri
prohjam. Dahwid tohs 20 dahderus rohka turedams bij
prahtà kà aisgrahbts un kad gribeja fahl jautahkt un pateiktees,
tad sulainis jau sen bij prohjam.“

Nu Zahnischam bij wifsch plaschi ja-istahsta un preeks bij
tai buhdinà. Tehws nu isgahja apgahdaht sahles un ehdomas
leetas un pahrnahjis mahjà lifahs wehkreis stahstihkt, kà Zah-
nischam gahjis.

Zahnitis jau reisahm bij stahstijis par sawahm behdahm
un preeku, ko pagahjuscha deenà bij peedshwojis, bet wehl
nebij minejis ta schelstirdiga lunga wahrdu, kas winus tik ba-
gati bij apdahwinajis, te tehws winu waizaja: faki jel, kà
ta lunga wahrds bij, kas muhs wisus tik mihli glahbis. Teiz
man winu, lai es ildeenas winu waru peemineht un Deewu
par winu luhgt. Zahnitis sabijahs un tapa driht farkans, te
atkal bahls waigà, berja ar rohku sawu peeri un uslukhoja
tehwu it sazujis. „Al to es pawifam esmu aismirsis, man
gan teiza to wahrdu, bes ais leela preeka es to pawifam esmu
aismirsis.“ „Aydohmajees, kas sin, waj tu ne-atzerefees.“
Lai gan Zahnitis wifai fanehmahs un daschus wahrdu meh-
ginaja, tad tam tomehr ne-isdewahs to ihstu wahrdu atwine-
tees. Tehws winu apmeerinaja fazidams „kas sin, waj tew weh-
lal ne-ee nahls prahtà, bet to eelu tu tapat buhfi eewehrojis,
kur muhsu labdaritahs dsihwo. Gan mehs jau tad winu at-
radisim, kaut ari name pee nama buhtu janomekle.“ „To eelu,
to eelu?“ Zahnitis stohstijahs ar asaru pilnahm azihm.
„Kura ta bija, to es ar newaru wairs atzerefees sawa preeka es ne-
buht pehz tahs neprafiju un bes tam ari jau bija tik tumsch,
ka es neneeka newareju redseht.“

„Bet to jete tu atzerefees, kurà pilsehtas nodatà tu biji,
kad sweeschais kungs temi usgahja,“ tehws fazija. „Al Deews,
ne, mihlais tehtihkt, ir to nesinu,“ winsch schelodamees atbil-
deja. „Dobrihd bads un noskumschana mani kà bij fagrahbu-
schji, ka mas ko wareju nojehgt un ari jau tumsch bija. Teh-
wam un mahtei tik ar leelu puhlinu isdewahs raudadamu
sehnu apmeerinahkt.“

Deenas un nedelas pagahja, Dahwid aismaksaja nohmu
un zitus masakus parahdus, un nopuhlejahs zil sinadams pa-
stahwigu darbu dabuht, lai joprohjam wairs tahdà leelà truh-
lumà nenahktu, kà nu patlaban, kur tam tiklab kà nasis jau
pee fakla bij likts. Winsch deesgan noprata, ka ta palihdsiba,

ko Zahnitš tam pahnefa, ilgam nepeetifchoht, jo zaur wisnohtigu waijadšibu peegahdaſhanu bija jau ſtipri maſinajuſeēs; bet tam ari newareja zereht, ka wehl reiſ no jauna tam atkal til bagata dahwana taps peeſchirta. Katru rihtu wiſch iſgahja un kur ſinadams pehz darba mekleja, bet katru wakaru pahruahza noſlumis pee ſawejeem, jo bij maſ peknaſ atradiſ. Wina ſeewa gan jau bij atweſelojuſeēs tiltahl, ka weeglakus darbuſ jau wareja ſtrahdaht, bet pee wehrpſchanas un adifchanas neſpehja til daudſ nopelniht, ka ar to ſpehtu uſtureteēs un preekſch gruhſakeem darbeem, kã drahnu maſgaſchanas un berſchanas, tai wehl nebij deeſgan ſpehka. Ari jau ſeema wiſã bahrgumã bij aſteigufeeſ un ja nabadſini negribeja noſalt, tad bij jakurina. Gan taupigi dſihwoja, tã ka iſhti ſilta wina iſtabina nekãd nebija, tad tomehr daſch naudas graſiſ bij preekſch mallãſ ja-iſdohd; zaur to nauda gahja jo ahtri uſ beigahm un behdas un ruhpeſ iſdeenas no jauna ſahka wairoteēs. Badaſ ſakoht jau zaur lohgu luhkjoja atkal ſchini nabagu buhdinã, wiſe, kaſ ween bij peezeefchams, tapa atkal pahrdohſ, beidsami naudas gabalini jau tilã iſdohſti, bet wehl arweenu nebij weeta uſcetama, kur ko waretu pelniht. Behdas atkal kã ſmaga naſta uſ nabadſineem guleja un tee ſawõſ ſird-ehſtõſ to Kungu jo ſirniigi pecluhdſã, aſaraſ par ſaweem wai-geem leedami. Gan iſdeenas, pat ſtundas, dohmaja Zahnitſ pee ſawa ſchehlotaja, peeminedams taſ ſohlifchanas, ko ſchiſ winam bij ſohlifiſ ſajidams: „ja jums wehl waijaga, tad gribu jums doht jeb tawam tehwam darbu eerahdiht, kur taſ ko warehſ nopelniht.“ Zeek ahtri buhtu wineem wiſeem palihdſiba, ja til ween waretu ta ſchehliga lunga wahrdu atzere-teeſ jeb to eelu uſeet, kur wina namſ ſtahw, bet wiſã atzereſchanahſ likahſ Zahnitſi kã atſtahjuſti un jo uſzihtigaki wiſch ar to nopuhlejahſ, jo wairã tad wehl ſajuka. Jau bij atkal terminſch atnahziſ, kur James kungam nohma bij maſſajama un Dahwidſ labi ſinaja, ka ſchoreiſ nekãhdu ſchehlaſtibu ne-atradihſ pee ſchi zeeta zilweka, tadeht tumſchi ween iſlikahſ wiſe preekſch wina gara un wiſch nekãhdu gaifmaſ ſtariti neſinaja atraſt, kaſ jele zil neziſ wina buhtu eepreezinajiſ.

Ko bij winam eeſahkt, kad to ſeemas widũ, wiſleelãkã aukſtumã ar ſeewu un behrnu uſ eelu iſliktu? Kur lai pajumtu un pahritiku dabuhn? Lai gan gudroja, tomehr atbildas uſ ſchihm jautãſchanahm ne-uſgahja. Wiſe ſchẽta no wina atlahpjoteeſ, kãtra nelãime wina aiſnemohſ, lai behdu bikeri dſer lihdf beidsamam pileenam. Sirdchſti no jauna poſtija wina ſeewã wehl deeſgan wahju weſelibu, tã ka ari wiſweeglakus darbuſ atkal wairſ neſpehja ſtrahdaht. Zahnitſ lai gan neſuhdſejahſ, tomehr zeeta aiſ aukſtumã un ſlikta uſtura, wiſch zeeta lehnã garã, til ween, kad wiſu deenu atkal welti uſ eelahm pehz kahdas dahwanãſ bij luhdſeēs, tad wakarõſ aſaraſ wina aziſ ſlapinaja, tomehr ſargajahſ, ka lai wina deeſgan jau noſlumufchi wezãki to nemana.

Kahdas deenas pehz jaungada atkal James kungs iſtabã eenahza, wina gihmiſ reebigi ſmaidija, zaur ko bij manamſ, ka wina ſirdi nekãhda lihdfzeetiba nebij atrohdamã ar ſcheem nabadſineem. „Nu, Dahwid, mums jau ſchodeen treſchãiſ Janwaris, un pirmã bij nohma maſſajama, kã ir, waj nauda jau ſtahw nolikta?“ Dahwidam ſinamſ waijadſeja atbildeht, ka neeſohſ, prohtamſ, ka nu draudeſchanãſ netruhka, ari pecluhg-teeſ nelahwahſ, lai gan Dahwida ſeewa Jamesã zeluſ ap-ſampufi ar aſarahm luhdſahſ. — „Til wehl ſtundu gaidiſchu,“ wiſch atbildeja zeetſirdigi, „ja tad nemãſſeet, tad teeſahm juhſ nodohſchu! — „bet,“ brihtinu apdohmajeeſ

James ſajija, — „weena rohka maſga ohtru, ja gribat man kahdu patifſchanu dariht, tad wehl ſchehloſchu juhſ?“ — „Salat, James kungs, eſ eſmu gatawſ wiſu dariht, ko pagehrãt!“ Dahwidſ atbildeja iſmiſiſ. „Labi!“ James atbildeja ſawu parahdneeku ar ſpulgodamahm azihm uſluhko-damſ. „Behz ſtundas laika atkal atnahkſchu un tad runaſim par to leetu. — Bet gahdajat, ka mehſ diwi ween tã eſam,“ wiſch tſchukſtedamſ ſajija, lai Zahnitſ un wina ſeewa to nedſirdetu. „To ko jums ſajifchu, nedrihktãt ne-weenam iſplahpaht. Waj dſirdeet?“

Schohſ wahrduſ ſajijiſ wiſch aiſgahja.

Kluſi un behdigi wini wehl wiſi ſehdeja un kãtris dohmaja apakſch ſew, kahdi noſlehpumi Jamesam gan eſohſ, ka Dahwidam ween griboht ſajihſ, jo no ſchi wihra newareja nelo labu zereht.

Beidsoht Zahnitſ uſ tehwu ſajija, „laikſ aiſeet un eekãm mehſ ſchẽ wehl dohmajam, buhſ muſſu mohzitãj atkal klaht. Gribu wehl beidsamũ brihdi iſleetaht muſſu zitreiſeju glahbeju uſmekleht. Ja warbuht man iſdohdahſ winau atraſt, tad mehſ wiſi eſam glahbti; bet ja ne, tad mehſ eſam darijuſchi, ko ween ſpehjam, gan Deewſ joprohjam lihdfchẽ. Eſ eeſchu!“ „Eſ gribu tew lihdf eet, jo James ar tehwu ween grib runãht,“ mahte ſajija. „Eſ ſchẽ nekãhdu apmeerinãſchanu ne-atrohnu ſchini maſã ruhme.“ — „Gita, raugat, ko wehl eeſpehjat, eſ gribu weenſ patſ ar James zauri tiſt, ko labu teeſchã ſchiſ negantſ zilwekſ no man nepagehrẽhſ.“ — „Lai ari buhtu kaſ buhdamſ,“ Dahwida ſeewa ſajija, „til ne-aifmirſti ſawu Deewu un Peſtitaju, leezi wehrã tohſ wahrduſ: „Kãd tew uſ launu kahrdina, tad neklaufi!“ Labãk ir behdas zeetſteeſ, nekã eeſch grehkeem preekã dſihwoht.“

„Nebihſteeſ, ſeewina,“ Dahwidſ atbildeja lehni, bet ari no ſirdõ. „Kaut wiſch man ſohlitu deeſim kahdu bagatibu par grehku darba algu, eſ tomehr winam neklaufiſchu. Kãd ſirdõ un apſinaſchana ſkaidra paleel, tad netruhkt Deewa palihdſibaſ un Wiſch brihniſchli wiſu galã iſwed.“ — „Kãd tew tã runajam dſirdu, tad einu drohſchi un ar preezigu ſirdi,“ wina ſeewa ſajija.

Dahwidſ weenſ paliziſ wehl reiſ zihnijahſ pret launahm uſmahkſchanahm, kaſ wina ſirdi gribeja eelaufteeſ un Deewã garſ tam klaht ſtahweja, ka palifa uſwaretajſ. Sawãſ rohkaſ ſaliziſ un zelõſ nometeēs wiſch ſirniigi Deewu luhdſã: „Tawã prahtſ lai noteek! Kãd tu mani pahmahzi, tad gribu tewi ſlaweht, jo Du tohſ pahmahzi, kurus Du miſle. Du ne-aifmirſti to nabagu, un neleezi winam welti zereht.“

Sirdi apmeerinãht wiſch pazehlahſ un uſ ſawu tumſchu likteni gaidija. — Til ko ſtunda bija aiſtezejufi, tã jau ari James bija klaht, wina aziſ ſpulgoja ſawu parahdneeku weenu atrohnoht. Jau zereja, ka eſohſ uſwarejiſ un ſawuſ walguſ meta, lai ſawu upuri pilnigi ſawã warã dabutu. „Preezajohſ, ka juhſ weenu paſchu atrohnu,“ wiſch ſajija lai-
nigu wãigu peenendamſ. „Ja juhſ manã wadiſchanã gri-
bat paklaufigi padohſteeſ, tad jau lihdf rihtãm buhſ juhſu beh-
dahm galã. Ne-uſluhkojat mani brihndamẽeſ, man ir labãſ
dohmaſ ar jums, eſ gribu jums lihdfchẽ. Juhſu behdiga dſih-
we man jau ſen ſirdi ſahpeja! Jums tã waijaga mohziteeſ
katru deenu un nau jums neweena preeziga brihſcha. Tã taſ
wairſ newar eet!“

„Bet kã tad tam buhſ notikt?“ nabaga Dahwidſ atbil-
deja. „Eſ eſmu wiſadi puhlejeeſ, zil til manã ſpehka bij,
ſawu likteni pahrlaboht, bet man nekãd nau laimejeeſ.“

„Ja, redsi,“ wintſch draudſigaki fazija, „tu to ne-efi ſina-
jis iſtâ wiſſe eefahft. Redſi, eſ ari biju nabagſ, beſ pa-
lihga un puſbadâ miriſ kâ tu; man waijadſeja nabagoht,
lai ſawu dſihwibu waretu uſtureht un tomehr ari daudreif
ne-ehduſſham bij deenaſ japawada. Bet drihſ man nahza
daſchadi gudri padohmi prahtâ, eſ nebiju kuhtriſ tanis ſi-
prinateeſ. Beidſoht apnehmoſ pahri gudri iſdohmatuſ ſiſuſ
iſdariht un redſi, tee it laimigi iſdewahſ. Eſ tiku pee naudaſ,
ar laiku ſakrahju labu kapitali un tiku beidſoht vee tam, ka
tagad bagatſ un zeenijamſ eſmu, kam netruhkſt ne laba kumo-
fa nedſ ſawſ labſ malziſſch. Dari til kâ eſ daru un tu wa-
reſi beidſoht wiſu paſauli iſſmeet.“

„Bet kâ tad juhſdarat, James,“ Dahwidſ waijaja, „man
jele waijaga wiſpirmſ juhſu zetuſ paſiht, eekam eſ tohſ uſnemu.“

„Gribu tew wiſu iſſtahtſiht,“ kahrinatajſ fazija ar lehnu
baſſi, uſmanigi apkahrt luhkodamſ, waj kahdſ kur neklauſahſ;
— „bet papreekſch tew buhſ man ſwehti ſwehrecht, ka newee-
nam ne wahrdinu no tam ne-iſpſahpaſi, ko tew ſaziſſchu.“

„Eſ ne-eſmu nekahdſ ſpijonſ,“ Dahwidſ atbildeja. „Lai
buhſu kaſ buhdamſ, teizat til drohſſchi ahrâ.“ „Ne, ne!
neweenu wahrdu, eekam tu ne-efi ſwehrejſ, nedohma Dahwid,
ka tahdſ muſkiſ buhſſchu, tew atkaut ſawâſ kahrtſ luhkoht,
eekam neſinu waj winneſſchu. Swehri un tohpi laimigſ, jeb
neſwehri un paleez nabagſ wiſu muhſſchu!“

Dahwidſ palika dohmigſ, un kahrinatajſ jo wairat tam
uſmahjahſ to peerunadamſ: „ne-efi jel nerra, un peenem labu
padohmu! Tu wari wehl dariht pehſ patiſſſchanaſ, manu pa-
dohmu peenemt jeb ne; — bet eſ ſew wiſai towâſ rohkâſ
nodohmoſ un tadehſ man waijaga drohſſchibu. Waj tu to
wehl neſaprohti?“

Dahwidſ nemeerigi pa iſtabaſ plahnu ſtaigaja, beſ ka pee
kahdaſ apnemſſchanaſ buhtu tiziſ. Tomehr beidſoht apneh-
mahſ ſwehrecht, apzeredamſ, ka wina dwehſelei zaur to wehl
nekahda apgrehziba nenoteek. James fazija ſwehreſtibu preek-
ſſchâ un Dahwidſ fazija wahrdu pa wahrdam pakat.

„Ubi bija til dſiki ſawâ ſwehreſſchanaſ nogrimuſſchi, ka ne-
maſ nedſirdeja, ka lauſa durwiſ lehni tapa uſtaſiſtaſ un ka ar
lehneem ſohleem kahdſ iſtabaſ durwihm tuwojahſ. Zahni-
tiſ atgreesdameeſ un nedrihkſtedamſ eekſſchâ eet, aiſ durwihm
wiſu kluffitinam noſklauſijahſ, ko wini eekſſchâ runaja.“

„Nu, Dahwid, kad tagad eſi ſwehrejſ un ja tomehr wehl
eedrohſſchinaweſ, ko no maneem noſlehpumeem iſpauſt, tad
ſini, buhſi muhſſham paſudiſ zilwekſ. — Tad nu dſirdi,
gribu tew wiſu iſteikt, preekſſch kam man tewiſ ſchonakt wai-
jaga par palihgu. Ja buhſi prahtigſ, tad nebuſ tama ſkade.
Redſi eſ no ta laika, kur eſ gudſ tapu, preekſſch ſawâſ dſih-
wibaſ uſtura ne-eſmu zitu neko darijiſ, kâ tilai bagatu lau-
ſſchu maſuſ uſ daſchadu wiſſi paweeſſinajiſ.“ Dahwidſ ſa-
bijeſ drufku ſarahwahſ, bet atkal drihſ ſanehmahſ, jo zitu
neko labaku nebija zerejiſ ſagaidiht. „Al kâ, tad juhſ lau-
pijuſſchi eſat?“ „Jui!“ kahrinatajſ ſmeedameeſ atbildeja,
„kaſ kâ runahſ? eſ tilai eſmu nehmiſ, kaſ man iſſti peenah-
zahſ, jo redſi, paſaule nau no Deewa tamdeht radita, ka ti-
kai reteem buhſ bagatibâ baroteeſ, kamehrt ziti un leelakaiſ
pulkſ badu zeſſch un nabadſibâ ſmohl. Eſ tilai eſmu neh-
miſ, ko bagatee zaur netaiſnibu ar laiku ſew peeſawinajuſſcheeſ.
Waj tu to wehl ne-iſprohti?“

Dahwidſ ne-atbildeja, bet nogreesahſ ſahnis, lai James
ne-eeraudſitu wina noſarkuſſchu waigu, jo nu wintſch bij iſtei-
jiſ ſkaidri, kahdâ negantâ grehſâ Dahwidu griboht eeweſt.

James wehl arween dohmaja, ka Dahwidſ ar preeku wina pa-
dohmu uſnemſchoht, un tadehſ wehl fazija: „ſchonakt mehſ
warat abi, ja tew til daudſ duhſſchâſ ir, labu ſiſi iſda-
riht. Tu buhtu preekſſch wiſa muhſſcha apgahdahtſ, un man
ari laba daſa peekriſtu, kâ ka ſawâſ beidſamaſ muhſſcha dee-
naſ meerâ un labâ pahrtiſſſchanaſ waretum pawadiht. — Saki,
waj waru uſ tewi zereht?“ Dahwidſ gribedamſ wiſaſ negan-
tibâſ ſkaidri ſinaht, atbildeja, „runa!“ — „Waldiſſchanaſ eelâ,“
James fazija it klufu uſ Dahwidu, tam it tuwu klahſteedamſ, —
„waldiſſchanaſ eelâ dſihwo kahdſ bagatſ wihrſ, kahdſ kohpmaniſ,
ſchim arweenu leelſ pulkſ naudaſ kantori. Jau ilgi ar tahm doh-
mahm nodarbojohſ, ſchiſ naudaſ kuleſ paweeſſinaht; bet
weeneſ ne-eedrohſſchinajohſ to iſdariht, zaur to, ka weenumehr
blaku kantoriſ kahdâ kambari weeneſ no kohpmana palihgeem
guſ. Diwi buhdami mehſ to weegli iſdaritum, ja warbuht
guletajſ atmohſtohſ, tad mehſ to drihſ pahwaretum, un ja
wehl eedrohſſchinatohſ pehſ palihga ſaukt, gan tad ſinatum
winam muti aiſbahft. Eſ eſmu wiſu namu ſmalſi iſſpijon-
jiſ un ſinu, ka lungſ un ſulaini augſſchtaſſchâ guſ. Kantora
ſargſ neſpehſ til lohti blaht, ka ſchee augſſchâ guledami at-
mohſtaſ. Bet kad wina pahwarejuſſchi buhſim, tad til wai-
jaga grabht ſeltu un ar to wiſaſ kabataſ peebehrt, un redſi,
preekſſch wiſa muhſſcha buhtu deekgan. Waj tu ſaprohti,
Dahwid? Tuhſtoſſcheem ſelta gabali tahdſ maſoſ ſabehrti.“

„Eſ juhſ deekgan ſaprohtu,“ Dahwidſ atbildeja, kaſ
tomehr ſawâ ſirdi jau zeeti bij apnehmeeſ ſcho grehka darbu
aiſlaweht zil ſpehdamſ. — „Bet ſakat, kâ mehſ tai namâ
eekluhſim?“ James ſmehjahſ. — „Waj tu mani turi par
tahdu muſki, dohmadamſ, ka preekſſch tam neſinatu padohmu?
Redſi ſchê,“ pee tam wintſch iſwilka leelu bunti muhſiſeruſ un
daſſchâſ zitaſ leetaſ iſ ſawâſ kabataſ. „ſcheem neſpehſ preti
ſtahweht nekahda atſlehgga nedſ aiſſchajamaſ. Bet nu ne-
kawejeſ ilgaki, draugſ, ſneedſ rohlu! Waj gribi buht manſ
palihgſ jeb ne?“ — Sakat man papreekſſch ta kohpmana
wahrdu, kuru juhſ dohmajat aplaupiht, eſ ahtat negribetu
ſohliteeſ, eekam man to ſazijuſſchi.“

James apdohmajahſ papreekſſch, eekam wintſch atbildeja.
Winam iſlikahſ it kâ wintſch tapſchoht peeſkertſ pee ſchi grehku
darba. Pehſ iſſaſ apdohmaſſchanaſ tomehr apnehmahſ ilgaki
nekweteſ, jo newareja eedohmateeſ, ka Dahwidſ, kuru taſ
katru brihdi wareja likt zeetumâ eelikt, tahdu iſdewigu brihdi,
kur tam uſ reiſi buhſchoht lihdſehtſ, wehl ne-eewehroſchoht
jeb atſtumſchoht. Bet laundariſ bij peeſtrahpreeſ. Dahwidſ
til gribeja ta kohpmana mahrdi ſinaht, kuram ſchi laupſſchana
draudeja, lai to wehl pee laika waretu tam paſinoht, pehſ lai
ar wina paſſchu noteekoht kâ notikdamſ. — Beidſoht James
fazija, „nu, Dahwid, tew buhſ wiſu ſinaht, lai noprohti, ka
tew uſtizoſ un labu no tew dohmaju — to kohpmani ſauz
katmerſen!“ — Eekam wehl Dahwidſ ſpehja atbildeht, bij
no ahreeneſ lehna eeklauſſchanaſ dſirdama, zaur kuru launda-
riſ kâ ſabijahſ, ka pee wiſaſ meeſaſ nodrebeja. Ahtri wintſch
lehza pee durwihm un taſ aſdarijiſ neneeka ne-eeraudſija.
Sibina ahtumâ Zahnitſ aiſſkrehja, kad nomanija, ka wina
eeklauſſchanaſ bij dſirdeta un lauſâ drohſſchâ weekâ apſle-
pahſ, eekam James preekſſſchanaſ iſnahza. — „Kaſ taſ bija?“
wintſch Dahwidu waijaja, kaſ ari to eeklauſſchanoſ bij dſir-
dejiſ un tadehſ ſawa dehla baſſi paſiniſ. „Muhſ tapat ne-
buſ neweeneſ dſirdejiſ? Waj tu neneeka nedſirdejiſ?“ „Eſ
dſirdeju kahdu ſehnu eeklauſameeſ, bet kaſ tad par to?“ Dah-
widſ atbildeja. „Pee johda! taſ jau blaſhwa ſchê preekſſch-

namā!" — "Jums tik tā istikahs, ta balse atstaneja no eelas. Kas tad šchē namā nahks us muhsu runahm klaušitees?" Dahwida wahrduš ne-eewehrodams James pahrmelleja wifu namu; bet neneeka ne-atrasdams, dewahs meera un Dahwida wahrdeem peekrita. Apmeerinahs atkal istabā eenahza un walodu no jauna usnehma. "Nu, Dahwid, ko dohma, waj gribi peebedrotees manam nodohmam?" "Dohdat man laiku apdohmatees." Dahwidš fajija, gribedams no ta atratitees. "Kas gan tik ahtri war apnemtees tahdu bailigu darbu strahdaht?" — "Ko? tu wehl wilzini?" James dufmigi waizaja. "Ne tā draugs! waj gribi schonakt mans palihgs buht, kur tad drihs par turigu wihru tappi, jeb es tew lilschu zeetumā aiswest un isdarischi sawu nodohmu weens pats. Apdohmajees ihši; fargees, draugs, es nejobloju! nedohma ari mani teefahm udoht, jo pee tam wehl sinaschu tewi kaweht. Preeksch tam jau esmu gahdajis, un tawa swehreshana tew to aisleeds, un — us weenu wahrdu tew waru islikt us eelas un paschu zeetumā nodoht." Dahwidš sabijahs, jo tahdu aprehkinumu winsch nebija zerejis. Wina bahlais waigs leezinaja kahrinatajam, ka us Dahwidu newarohht zereht. Breesmigās dufmas wina fagrahba un tam wifas afinis waigā fadsina. "Kuna!" winsch blahwa pilnā kalla; "ko esi apnehmees?"

"Skaidru sirdi patureht!" Dahwidš atbildeja, redsedams, ka zitadi no sawa kahrinataja ne-atgainafees. "Es atmetu tawus padohmuš un paleeku pee tam, ar ko sawu sirdsapfinaschanu ne-apgruhtinu. Dari ko gribedams ar manim, ja tew ari wara buhtu, mani dselsšs liktkeekalt, tomehr tew ne-isdohfees manu dwehsefi muhschigā famaitaschanā eegrubst. Plihte tu ar tahm falauptahm mantahm, es tewi ne-apksauschu; lai gan esmu nabags un pohstis, zeetums, sirdehsti mani un manuš peederigus wifai nospeestu, tomehr esmu laimigaks nekā tu, jo tew Deewa toifns sohds gaida un no laizigahm teefahm jabihstahs. Mana skaidra sirdsapfinaschana man palihdsehš wifas behdas pahwareht. Ko tew swehreju, to tureschu; bet nedohma, ka tamdeht jau sohdam isbehgši. Deewa wahrds faka: "Dahw. ds. 139, 10. Kemschu es auselka spahrnuš un palischi pat juhras galā, tad ir tur tawa rohka mani wadihs un tawa laba rohka mani turehs."

Dufmu pilns fagrahba James nabaga Dahwidu pee krah-tihm, un sohbus fakohdis lahdedams to raustija. Jau wina rohka kehra pehz apflehtu nashi, ko weenumehr lihds nefaja, gribedams ar to Dahwidu nonahweht, tē apdohmajees to gan nedarija, bet rahwa wina pee lohga, lai ne-isbehgtu un sauza pilnā balse pehz polizejas fargeem. Tee ari drihs bija klahst

un to nehmušchi aisweda.

"Safohdams funs!" winsch pee fewim nurdeja; "ko nu lai weens eefahku? — Sabaki buhtu, kad atmetu scho nodohmu! bet ja negribu no rihta badā mirt, tad wajjaga naudas. Kaudsichu scho stiki weens pats isdariht, lai noteek kas notikdams. Ja fargš eefahku blaut, nu — gan tad nashi winau apklusinahs, jo tagad winsch pascham ari stahw tiklab tā pee kalla! Tā ar few paschu runadams isgabja no nama un par eelu us preekschu dewahs, lihds drihs leelā kauschu druhsmā pasuda.

(Alf preekschu beigums.)

Rabibas plauschanas laika.

Iskaps flau un spails wetahs,
Blahwejs rihku schwitina;
Kuhls pee kuhla kupli zekahs,
Atskan dascha dseefminka! —

Wahrpu frohni druwu puscho,
Schkuhnuš pildihš kuhlisch;
Dewejam lai zilweks stihgo
Selta kohles preezigi!! —

Tapat plaus muhs kahdā deenā
Nahwes eagels nesinā,
Kaut to labi liktu zeenā
Zilweks, katrā laizinā!

Kaut nebuhtu tukšas wahras,
Kas isput tā pelawas;
Bet tik graudu pilnas wahras —
Debesš schkuhns statitas!! —

E. F. S.

Atbildas.

A. R. — R. Zubs un zitus mihkus draugas lubdsu, ja garalus rakstus is zitahm walodahm preeksch Latw. am. pabrizeet, tad peesimejeet, is tabdeem raksteem tohs nehmušchi.

G. S. — S. Jums pilniga taisniba, ka watejas webstules tik tad drihst awises pahpahrni melleht, kad tur kahds negrib tik sawu dufinu kausu pret weenu waj obru sinamu cenaidneeku isgabt; bet leel atspihdeht meera pahspredumam un wispahri eewebrojamai mahzibai. Preezafohs redseht, kur Zubs man tai leeta deigi palihgā nahsfeet. Latw. am. apghadatajs.

Latw. Amischi apghadatajs: J. W. Sakranowicz.

Sludinaschanas.

Manā rakstamu leetu pahrohtuwē Jelgawā, katolu eelā Nr. 8. ir daschadas rakstamahs grabmatas, daschadas peesimefchanas grabmatas preeksch dseedaschanas tohwejeem, daschadi nobischi papihri, kā ari zitas rakstamahs leetas dabunamas.

S. Allunans.

Pee Wahnes peerakstais Wile Sprohge, Pehtera dehs, kuram jau 1874. gadā wajjadseja wispabrigo kara-deenešu isplidihst, bet pee lohsefchanas stelleres nebija, ir atkal us obru reisi Wahnes fasaufschonas-litē us 1875. gadu eewests, un winsch tohy no Wahnes pagasta waldischanas usalzinahs, scheit bes kaweschannahs deht kara-deenešu isplidischanas meldeetes.

Tā klahst tohy wifas polizeju teefas weellahjigi luhgatas, mineto Wile Sprohge, kur wina fastaptu, fanemnt zeeti un scheit eefubriht.

(Nr. 194) Pagasta wejalais: K. Stum. 3
Str. Zuphnewig.

No pirmo August stahweschu sawā pascha namā, Dohbeles (schihdu) eelā Nr. 31, pretim dischajai kasarme. 3 Baron Sacken, pahrtulkotais.

Rakti no 23. us 24. Juli 1875. g. Pehterona mahjas laimneklam J. Dingichin nosagti diwi sirgi: weens gaischi behrs sirgs, 8 gadus wezs, wehrtiba no 40 rubl. f.; obris welets, ar melli sribpu pahr krunu un mosu baltuminu weerē. 2 gadus wezs ehrelets, 35 lihds 40 rubl. wehrtiba; weeni weenjuba, us dselschu apbm melli pehweiti rati, 40 rubl. wehrtiba; weeni gari rihli, treisjeas strenges un weens stiklis.

Kas par to war skaidru sinu doht, dabu 20 rubl. f. pateizibas maksas. 3
Sinas peesuditschana un peerahdischana pee Grohbtinas pildteefas.

Saldus frohna pagastateefa usalzina wifus tohs, fureem nomiris Lemseres Brafsku mahju rentineeks Jakob Brafschnewig parahdā palizis, kā ari tohs, kas nekalkin to parahdā buhtu, fewi lihds 18. Septem-ber 1875 g., kura deena par to weentigo isflehg-šanas terminā nolikta, pee schis teefas peeteektees un kur wajjadhgs buhtu peerahdiht. Wif tee, kas nolikta terminā sawas parahdu prašichanas nebuhtu weenefaschi, tiks no prašichanas rektibm isflehgti, un parahdneeki turpretim ar dubultu parahdu atmaksu strahyeti.

Saldus teefas namā, 19. Juli 1875. (Nr. 501.) Peefebdatajs: W. Muring. 3
Teefas str.: Kūwe.

Behni,

kas Jelgawas skoblas amelle, war rahmi un ja grih ari tosti atrah, pee atraitnes Rittenberg, efera eelā Nr. 24.

Superfossatu

no Packard Ipswiché (Englanté), kas té jau mairak ká 10 gadus par labu atrasts un fawu labu tþpafchibu deht jau pirmajā semkõþþju is-rabdiþchaná 1865. gadá medatu dabuja, pahrdohd no lehgera

P. van Dyk,
leclajá smilþþhu eelá Nr. 1.

Semkõþþibas

maþhines un lauku rihkus, ká: arklus, eþeþþas, seþþþanas-, damsfa- un firgu-þþeþtu lukamõþþ-, labþos tihramõþþ un eþþetu gree-þhamõþþ maþhines u. t. pr. is flaweneem abþfemes fabrikeem — isdohd no lehgera un uþ apstelleþhanu

P. van Dyk,
leclajá smilþþhu eelá Nr. 1.

Guldina superfossatu

(no Englantés)

tur leclu lehgeri un pahrdohd lehti, ká ari peefþubta par wiþeem dþfelles un uhdens þeþeem. 2

Gottfr. Germanis,
þelgawá, pee Dõbbeles wahrteem.

Kreewu

Kruþas-apydroþþhinaþþchanas beedriba, dibinata 1871. gadá,

apydroþþhina wiþadus lauku-rafþõþumus pret kruþas þlahdi par lehtahm un nepahr-groþþamahm premijahm.

Klahtakas þinas dabujamas un apydroþþhinaþþchanas teel preti nemtas:

þehþis pee **J. W. Erdmann** kunga,
Walmeere „ **Th. Zoeyffel** kunga,
Alukþnes pilsm. pee **Wold. Strauß** k.

Walfá pee **Carl Koch** kunga,
þelgawá „ **Viccop** un beedra kunga,
Kuldigá „ **Ferd. Besthorn** kunga.

Þihgá pee Daniel Minus kunga.

Superfossatu

preekþþ semkõþþjeem, kas té jau 10 gadus par labu atrasts, peedahwa par lehtu tirgu anbeles weeta 2

S. Henster,
þelgawá,
pee mafajeem wahrteem, Paul eelá Nr. 13.

Engliþþhu

superfosfatu

pahrdohd no lehgera 1

Otto H. Günthera mantineeki,
pee saka Stolzera.

Kleinberga

privatþkõhlá, þelgawá,

þakajá eelá Nr. 24 A, war jaunus þkõhlenus lihþþ 7. Auguþþt f. g. peemeldeþi. 1

Þhdolé,

pee **Kuldigas** ir par þurþeem 1876. g. 1

triþþ þehdiku mahjas

pahrdohdamas jeb isrenteþamas.

þehri, kuri þelgawas þkõhlas apmekle, teel þõþretel un þõþte, ká ari uþraudþþchaná peenemti. Klahtakas þinas þweþtes eelá Nr. 25, pee þroþna rewifera **Groþþ** kunga.

No þenfures atweþleþra. Þihgá, 28. Juli 1875.

Langdal'es,

beidþamo reis þelgawas isþahde ar goþda mafku ap-dahwinato

superfossatu

no lehgera lehti pahrdohd

D. W. Krügeris,
þelgawá, pee eþera wahrteem. 2

Diþchleri,

war dabuþt darbu pret labu mafku pee bildþauera **Billmans** þelgawá, leclajá eelá Nr. 12. 2

þehni, kas mahþþá griþ eet, toþþ turpat peenemti.

Þirno forti
wahþþemes,
þweedru un
engliþþhu

no
isþroþ-
weta labu-
ma, dabuja un
peedahwa par
lehtu zenu

C. Heþkeris
þelgawá.

Wiþadas fortes planku, dehtu un lauku, par 15 þap. no katra rnbuþa lehtaki, neká lihþþ þõþim ir pahrdohts, peedahwa **C. J. Jakobþõþns,**

þelgawá, uþeþ-eelá, aif þermutha drubþþa, þawá pa-þþa þakajá namá Nr. 4, jeb katoþu eelá Nr. 16, þakajá bohde. 4

M a h j a s

ar 150 þubra weetahm þemes war dabuþt virkt. Klahtakas þinas war dabuþt þaun-þefawas krafu mahjas, Dõbbeles apriþki. 3

Wislabako superfossatu

pahrdohd par lehtu tirgu

N. N. Popowa
bohde, katoþu eelá,
þelgawá. 3

uþ

Keiþarifþkas Majestetes,

ta patwaldneeka wiþas Kreewu walþts u. t. pr. u. t. pr. u. t. pr. pawehli

toþþ no dþintmuþþþas **Bezþiles** pagasta teefas (Kur-þemes guberná, Groþþinos apriakt un Durbes þre-þþehle) wiþ tee. kureem pee 10. Janwar 1875. g. eekþþ **Bezþiles** Buþe mahjahm nomitruþþas, þþi pa-gasta lohþelka wakineeka þefawas **Marie** þeþþe, kural nedþ þehri, ne þrahli, ne ari mahþas þafak þalikuþþi, atþahþahs mantibas, kaddas þaiþnas þraþþþchanas buþtu, jeb pret to no nelaiþes 12. November 1872. g. eezeltu un no winas lautata wiþra — pee **Bezþiles** þeerakþita un eekþþ turenes Buþe mahjahm dþiþwoþþa wakineeka **Jane** þeþþe — 16. Juli 1875. g. pee þþiþþ pagasta-teefa pee akþeþm eekþeþtu teþtamenti kaddas eerunaþþchanas buþtu, þaur þõþo uþaþþinati **1. September 1875. g.**, kurfþþ par to weenigo is-þþehþþþchanas termiþu nolikþs, þawas þraþþþchanas un eerunaþþchanas pee þþiþþ pagasta-teefas þeelahþþigi uþ-dõþt un þeerahþiþþ; jo weþlakþi neweenes wairþ netikþ þlauþþiþþ, bet ar muþþþõþþu þluþþaþeþþþhanu apriþþs un ar minetu mantõþþchanas leetu þõþe þehþ ilkuma tapþ daribþs. 3

Bezþiles pagasta-teefa, teefaþnamá, 16. Juli 1875. g. (Nr. 38.) Pag. teef. þreekþþþ: **Jabne Schwahn**. † † † Pag. teef. þfr. **Bernhard Eugen Audring.**

Rupat no drufas isþahþa

Dþeesmu roþta

þaunþeþeem un wiþreem,
þirma un õþþra daka,
apþaðdata no

J. Þimse
þeminara direktora.

Wiþþemes þkõhlmeiþþeru abeþjahm þahriþu labdeþm par labu.

Dþriþþ þahþluþþõþþis drifeþjums.

Maþþa þlabná þapþþra wahlá 75 þap. un þþþþrá wahlá 90 þap. un dabujama pee

J. Deubnera,

Þihgá, kõþþ-eelá Nr. 3.

þehþerþurgá pee **G. Þáþþeka** Rewoþþi-þroþþ. Nr. 13.
Walmeera pee **E. W. Trep,**
þehþis pee **B. Tþel** un beedra,
Walfá pee **M. Rudolþfa.** 1

Drufapþe pee **J. B. Steffenþagen** un deþia.